

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.
MEGJELEN NAPONKINT PENTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELEVEL.

Előfizetési árak:
helyben, vagy postán küldve:
Égész évre . . . 10 frt. — kr.
Félévre . . . 5 — —
Negyedévre . . . 2 — 50 —
Egy órára . . . 1 — —
Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közönmény a szerkesztőségbe (Főlr. 1828. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizetési helyben:
Főlegli K. Lajos könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban (Főlr. 1828. sz. alatt.)

Hirdetési díj:

Négy hasábrós petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többszöri hirdetések alkalmával külön megbeszélésnek van helye. Helyi díj minden külön bejegyzésért 30 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 30 kr. Az állított közlemények minden petit sora 30 kr. alatt.

Hirdetések felvétele a szerkesztőségben és kiadóhivatalban. Főlr. 1828. sz. alatt.)

Kéziratok nem adóznak vissza.

Az osztrák ifju-csehpárt új szervezkedése.

Az alkudozások és tárgyalások, amelyek a néhai Taaffe-kormány a cseh nemzet megnyerése érdekében megkezdett és folytatott volt, tudvalevőleg meghozták a maguk eredményét. Az alku kapuján bevonultak az állami életbe a szélső törekvések, bonyodalmat, zűrzavart okoztak benne, felforgatták az eddig létezett pártviszonyokat és legvégül a tavalyi kivételes rendszabályokra birtak az osztrák kormányt.

Az államnak az állampolgárokkal való alkudozása a szélsőségeket segítette erőre, kompromittálta az államhatalmat és elsöpörte a mérsékelt elemeket. Az évek óta húzódo kiegészítés dugába dőlt, a régekte befolyásos körök semmivé lettek és a demagógia és legfékevesztettebb közjogi radikálizmus válságos helyzetet teremtet Ausztria számára.

Hanem a tulzott radikálizmus, a békét, biztonságot, gazdasági életet veszélyeztető demagógia csakhamar hogy romboló munkáját befejezte, tehetetlennek bizonyult, vak tagadásával minden vívmányt lehetetlenné tett, a cseh aspirációkat a megvalósulástól messzebbre lökte, mint ahol akkor voltak, mikor a kiegyezési tervezet készült.

A cseh intelligencia meghökken a romboló erő garázdálkodásától és kezdett visszavonulni az ifju-csehektől; az eszevesztett demonstrációk, verekedések, merényletek, összeesküvések pedig megrémítették magát az ifju-cseh parlamenti pártot, amely egyszerre csak a felelősség tudatát nagyon terhesnek érezte. S azután a párthívek körében a legellentétebb politikai és társadalmi törekvések merültek fel. Klerikális, radikális, szabadelvű, antiszemita, szocialista, merkantikus, agrárius, pánszláv, köztársasági, feudális törekvések kértek istápolást a párttól egyszerre és kérték külön-külön a többi törekvés ellen való harcot.

A „DEBRECZENI” TARCZAJA.

A porból fölfelé.

— Elbeszélés. —

Írta: Maderspacbnó Fagyás Etelka.

(Folytatás.)

„Ejnye semmirevaló! pattant fel Kádas ur, kinek egy csepp oka sem volt András szavaiban kételkedni.

Mert résztint az épp oly derék jó fiúnak bizonyult, ott időzése óta aminőnek lenni gondolták, résztint, mert Kádas ur nagyon is ismerte, fiának kötekedő, durva természetét, melyért már nem egyszer kapott fenyítéket tőle is, meg tanáraitól is.

Mit csináljon hát, hogy e szegény fiut saját fia bántalmazásaitól megóvja, — akiben a durva modor, legnagyobb fájdalomra, már-már erős gyökeret kezdett verni. Itt nem igen használhat már a közönséges büntetések, hanem a lealázás talán majd jó orvosság lesz. Hadd kérjen ő bocsánatot, épp attól a szegény mesterember fiától, akit annyira lenéz, s a ki fölött oly nagyon s oly durva, illetlen módon gyakorolja féltényét.

— Holvan az a gyerek? — kérde az ur Andrástól.

— Ne tessék őt bántani! Kérte András, látva Kádas ur haragos arcát, hiszen ő már maga is megbánta! Csupán meg tiltani tetszenék, hogy ne bántogasson és ne üssön többé mert azt nem tudom elviselni.

„Gyere csak velem! — mondá Kádas ur, s Jenő szobájának tartott, hol amaz azóta elgondolta: minő következményei lehetnek tetteinek, ha András bevádolja atyjánál, s a legnagyobb félelem közt ült tanuló asztala mellett.

Valóságos bolond zűrzavar támadt a pártban, amelyben különben sem volt már olyan autoritás, aki az ellentétek elsimítását legalább igyekezhetett volna. A párt kezdő elveszíteni a vonzó és terjesztő erejét; az ellentétek egyre több elkeseredést szítanak és olyan bábeli állapotot teremtettek, amelyre csakis a teljes politikai demoralizáció név illik.

E nagyon is hangosan szóló, nagyon is világosan látható tünetek hatása alatt az ifju-cseh képviselők július 14-én értekezletre gyűltek, hogy megállapítsanak valami olyan módozatot, amely a bejón segíthetne. Minthogy nagy és éles ellentétek okozták a veszedelmet, a konfereencia nem foglalkozhatott magával a pártprogrammal. Ha mehetett volna, — szétrombolta volna a hirtelen nagygyűlést pártot. Csakis a taktika kérdését tárgyalta, a jóllakott kecske és a megmaradt káposzta álláspontjára helyezkedve. A közjogi önállás szempontját jelentette ki mértékadóknak, minden egyebet az elnézés, a kimélet, a kölcsönös jóakarat utjára terelt.

Csak a klerikalizmus ellen történt benne határozott állásfoglalás, ami különben nagyon is természetes, mert a klerikalizmus, mint mindenütt, Csehországban is a nemzeti törekvések és a kulturális aspirációk ellensége. Mäskülönben a taktika megállapításában nem történt semmi olyan, ami határozott állásfoglalásnak volna mondható s ami a párt bármely frakcióját eltaszithatta volna a párttól.

Az értekezlet legnevezetesebb határozata az, amely kimondja, hogy a cseh nemzetnek jogos kulturális és anyagi törekvéseire való tekintettel a taktika ellen nem vétenek azok, akik parlamenti módon a kormánytól a törekvések egészének vagy egyikének másikának megvalósítása érdekében eljárnak; s hogy a párt-taktikával nem ellenkezik az sem, ha általában elvi tekintetektől visszave-

telt javaslatok javítását czélzó módosítások adódnak be.

Ez a határozat a rideg ellenállás, a merev tagadás álláspontjának elhagyását jelenti és az alkudozásokra való kínálkozással egyértékű.

Az ifju cseheknek szükségük van rá, hogy a nemzet előtt vívmányokra hivatkozzanak, hogy pozitív eredményeket mutathassanak be neki s ezért a vak negáció sziklaoduiból letérés történi a tárgyalásokkal alkudozásokkal kínálkozó, virágokat ígérgető mezőire.

A képviselők értekezletének határozatai, amelyek most egész terjedelmükben ismeretesek és egy parlamenti ellenzék alkotmányos opponálását teszik az eszevesztett fakciózus háboru helyébe. A határozatok az eddigi taktika hajótörésének bevallását jelentik és a mentő szalmaszál megerősített szimatolásához hasonlítanak.

Lehetséges, hogy a menekülés ideiglenesen sikerül, hanem azért politikai körünkben nem kételkednek benne, hogy az ifju-cseh párt nem is nagy idő múlva, áldozatává lesz erendendő büneinek és hogy Csehország fanatizált lakossága a maga kijózanodása után kiskiklik a kezzei közül.

A primási birtokok bérbeadása.

A primási birtokok bérbeadására vonatkozó szerződés rövid foglalata a következő: 1. A gazdaszettek, a mennyiben lehet, kötelesek az új bérlet megtartani. 2. A gazdaszettek nyugdíjazása csak a h. hercegprímás engedelmével történhetik. 3. A javadalom albrletbe a hercegprímás akarata ellenére nem adható. 4. A hercegprímásnak a javadalomért járó évi 360.000 frt. bérösszeg biztosítva legyen.

A hercegprímásnak terve szerint a 360.000 rtból csak 200.000 frt marad meg jötekonny czelokra való szétosztásra és a háztartásra, a többi pénz nagy részét a javadalom azon részének a főtartására és gondozására fordítja, a mely nem megy át a bérlet kezébe. Illetékes körökben arról is beszélnek, hogyha a most teremben levő bérbeadás nem si-

«Bocsáss meg!»

„Ugy! mondá Kádas ur, most elmehetsz! s jejezd meg jól magadnak: minő büntetést ígértem az esetre, ha Andrást még egyszer bántani mered!»

Jenő duzzogva hagyta el a szobát, s egyenest anyjához ment, lealáztatását elpanaszolni. Ez magán kívül lett a feletti haragjában, hogy ilyen jött-ment sohonnai, aki éhen halt volna, ha ők magukhoz nem veszik, a helyett, hogy egy szolgának, s különösen általok éhenhalástól megmentett szolgának kel-lene viselkednie, még árulkodni már az ő drága fiára.

Persze, Kádasnének nem jutott eszébe, hogy András, ha szolja is, de szintén ember, illetve gyermekember, s az ő erkölcsi érze-e szintugy fellázadhat az igazságtalan bánásmód ellen, mint akármely uri gyermeké, s fellázadhat annál inkább, ha a bánásmód még ütlegelésben is nyitvánul, a mit nemcsak az erkölcsi törvények, de egyéb törvények is tiltanak, s így Andrásnak mindenképp jogában áll ez ellen védelmet kérseni. Midőn pedig azt állítá, hogy Andrásnak kétszeresen kellene türnie azért, mivel őt az éhhaláltól megmentették, szintén nagyot tévedett, mert hisz a jó tett, megszünt jó tett lenni, mihelyt azt az illetőnek szemére hányjuk, ha pedig annyira meggyünk, hogy jöltevé-ünk alapján jog-formálunk magunknak, annak élvezőjét bántalmakkal illetni, az már több a csunya tennél, az már jellemtelenség.

Mindezt nem gondolta meg a kedves Kádasné, s azért az ő képzett méltó felháborodásában azonnal ferjéhez ment volna, fia számára, ama paraszt ellenében elégtételt kérni, ha — mert volna.

Csak hogy férje, a minő kedves, előző-keny és gyöngéd volt vele szemben minden egyéb tekintetben, épp oly kér elhetetlen, —

kerülne, a hercegprímás uradalmi tisztjeit szólítja fel 360.000 forintos együttes ajánlat-tételre.

Mi lesz a Kossuth koszorúval?
Az ország fájdalomán és részvétenek szimbolumai, annak a tömérdek koszorúnak szalagja, mely Kossuth ravatalát fűdte, eddig ideiglenesen a Vigadónak a 3-ik emeleten két helyet azok a koszorúk, amelyek ellenállnak az enyészetnek, az aczel, üveg, porcelán, bór, öntött vas és bronzkoszorúk, valamint az az 5 ezüstkoszoru is, a melynek magának közel 3000 frt az értéke. A város gazdája most előterjesztést intézett a főváros tanácsához az iránt, hogy a mig a muzeumot ki nem bővítik, egy Kossuth-szobát rendezhessenek be, vagy mig elfogadható helyet nem jelölnek ki az ereklyék számára, engedjek meg neki, hogy a becses dolgokat ládákba rakhassa el, mert ugy kevés-be fog rajtuk a por és a romlás. Az ereklyék elhelyezésére különben egy 25 méter hosszúságu teremre volna szükség.

BELFÖLD.

A földmivelési miniszter eskütétele. Wekerle miniszterelnök Festetics Andor gr földmivelési miniszterrel vasárnap, július 22-én Ischibe utazik, a hol másnap, hétfőn az új miniszter leteszi esküjét ő felsége kezébe. Wekerle kedden érkezik vissza a fővárosba.

Községek rendezése. A Polische Correspondenz egy budapesti távirata szerint, a községek rendezéséről szóló tjavaslat szövegezésével a belügyminiszterium már elkészült.

Tisza Kálmán Nagyváradon. Tisza Kálmán, Nagyvárad orsz. képviselője, szep-telején megy kerületébe, hogy beszámoló beszédet mondjon. — Fogadalmára nagy előkészületek tesznek.

Munkáslakások a fővárosban. Több vállalkozó a napokban értekezletet tartott, melyen elhatározták, hogy egyesület fog-nak alakítani munkáslakások építésére. E czélra a fővárosnak gubacsi határan innen fekvő területéből 50 holdat kérnek a tanácstól, melyen 400, egyenkint 8 lakásból álló házat építenének.

Kevesebb a kivándorló. A magyar ker. miniszter hivatalos értesítése szerint, az idei év január—áprilisi időszakában az osztrák-magyar monarchiából kivándorolt az észak-amerikai Egyesült Állomokba 7416 ember, mig tavaly ugyanebben az időben kivándorolt 15.174 egyen. A csökkenés tehát 7758. — De

mondhatni szigorú volt, nevelési eljárását illetőleg, annál is inkább, mivel ismerte neje-nek, fia iránti majomszeretetéből kifolyó ferde nevelési elveit. Hogy tehát Andráson mégis bosszút állhasson, maga elé hivatta, s azt mondta neki, hogy az ur ugyan az ő csunya árulkodása miatt megbüntette Jenőt, de ha ő, az asszony azért haragját nyilváníthatná férje előtt, és követelné, hogy azt a jött-ment fiut, a kivel szemben az ő fia annyira lett alázva, tüstént bocsássa el, hat azonnal megtenné, mert az ur, mint láthatja is, mindent megtesz az ő kedvéért.

Ö azonban, hogy megmutassa, milyen jószívű, most az egyszer megbocsát Andrásnak, de jövőben vigyázzon magára! mert ha még egyszer merészel árulkodni, hát rögtön elmegy a háztól.

E szavak Jenő előtt lettek hozzá intézve, ki általok tökéletesen kielégítve sértett önérzeteért, diadalmasan nézett Andrára.

Ez lángvörö-en állt ott, s iszonyu küzdelmen ment keresztül. Erővel ki akartak belőle törni a szavak, hogy ő csupán azt az igaz dolgot mondta el, hogy az urfi ő megverte, az igazság elmondása pedig nem árulkodás.

De az a benső hang, mely visszatartotta őt attól, hogy Jenőnek az arculütést viszonozza, ismét megszólalt benne, mondván: Még másnak sem illik egy tisztességes uróval felelelni, annál kevésbé neki, a közönséges szegény szülék gyermekének, s nem szabad különösen amaz urnóvel szemben, ki jöltevéjének neje, s ki részben szinte jót tett vele, mert hisz az ő beleegyezése nélkül Kádas ur nem vette volna őt házához.

S aztán mit is kezdene, ha innen elmenne. Lecsilapította tehát fellázadt önérzetét s halgatva türte a dorgálást.

egyre kevesedik a kivándorló magyarok száma is, a mely tavaly január-áprilisben 6639 volt, az idén pedig 3297.

KÜLFÖLD.

Eltélt anarkista. Róma, jul. 19. Az esküdték Legat 20 évi és 12 napi fogságra ítélték. Lega az ítélet kihirdetésekor felkiáltott: »Ejjen az anarkia!« Nevezetesebb incidens nem történt.

Casimir a hármasszövetségről. Casimir Perier olasz képviselő előtt kifejezte reményét, hogyha a hármasszövetség nem újul meg, akkor az összes államok egyesülhetnek a békében.

A hadügyminiszter betegsége. Krieghammer hadügyminiszter, a ki néhány hét előtt köcsőjével felborult és karját törte, most már annyira jobban van, hogy a gipsz-kötést karjáról nem sokára levelethetik. De még jó ideig felkötött karral kell járnia. A hadügyek intézésétől most hosszabb időre távol marad, mert tegnap szabadságra utazott el Bécsből.

A kolera Oroszországban. Pétervárról jelentik, hogy ott jul. 14. déli 12 órától jul. 15. déli 12 óráig 158-an betegedtek meg és 69-en haltak el kolériban. A koléribetegek száma jul. 15-én délelőtt 635 volt.

Anarkista világ. Páris, jul. 20. Ma éjjel Páris falain anarkista felragasztók találtak, a melyek a bourgeoisie-t méreggel, törrel, dinamittal és gyújtóval fenyegetik. — Mielőtt a rendőrség a felragasztókat eltávolíthatta volna, több lap lenyomatta.

Hieronymi az oláh kérdésről.

Hieronymi Károly belügyminiszter csütörtökön délelőtt tartotta meg Koloz-on beszámoló beszédet. A miniszter mindenekelőtt megköszönte, hogy egyhangulag megválasztották képviselőnek. Kerestem — ugymond — mindig az erintkezési választóimnak, de lehetetlen volt eddig megjelennem. Most, az országgyűlés elnapoltatván, siettem ide, t. választóim körébe, siettem meglatogatni Erdélyt, ahol a viszonyok az utóbbi napokban nem voltak normálisak. Gyűlések tartattak, csoportosulások történtek, tüntetések voltak, annak bizonyára, hogy a népek széles rétegei a mostani jogrenddel elégedetlenséget éreznek és annak módosítására minden eszközt felhasználni hajlandók. Ilyen tények előtt szemtelenség, azokat ignorálni nem szabad, noha azoknak eredete messze a múltban nyúlik vissza. (Zajos helyeslés.) Már 1892. év őszén Szombolyan tartott beszédemben foglalkoztam a román nemzeti kérdéssel.

Elmondottam akkor, hogy az ugynevezett román nemzeti komiténak az a politikai programja, melylyel a Magyarországgal való viszonyt akarja megszüntetni, mely hazánkban románok lakta vidékeiből nyelvi tekintetben elkülönített közigazgatási területeket óhajt létesíteni, hazánkban sok százados alkotmányát, az országunk integritását és egységet forgatná föl, és hogy nincsen olyan magyar kormány, nincsen olyan magyar politikus, a ki ezeket az aspirációkat támogathatná. Azonban épen úgy, mint 1892-ben, ugy most is azon meggyőződésben vagyok, hogy dacára annak, hogy a román sajtó majdnem kivétel nélkül ezen állásponton van, a románok összessége nem osztja ezen szelsőségeket, hanem itt is, mint minden politikai mozgalomnál a legszélsőbb nézetek a leghangosabbak s mellettük némaságra van kárhoztatva a mersekeltebb elemek számarányban.

Sokszor jutott azután András oly helyzetbe, midőn az önmegtartózkodás türelmei érvényesültek gyakorolhatta, mert Jenő látva, hogy csakugyan nem mer többé ellene panaszt emelni, tovább folytatta durva bánásmódját, s nem egyszer gunyá tárgyává tette őt az iskolában is, a hol aztán a Jenőhöz hasonló neveket felelte.

A jóságos fiúk azonban, kik elejétől fogva rokonszenveztek a szegény gyermekkel, csak annál inkább ragaszkodtak hozzá, s András helyett őket feleltették meg Jenőnek. Ez azonban ennek következtében csak még nagyobb ellensége lett szegény fiúnak úgy, hogy András élete Kádaseknál utóbb egész sokkal a változott.

E miatt persze több ízben volt lehangolt, szomorú, mit Kádás ur észrevéve, nem egyszer kérdezte tőle, hogy mi baja? Nem Jenő bántotta-e? De ő soha többé nem panaszkodott.

Hanem a midőn szabad ideje volt, bezárkózott kis szobájába, s keserű könnyeket hullatott szánandó sorsa felett.

E könnyek s a magány, annyira megkönnyítették mindig lelkét. Ilyenkor maga elé képzelte boldogult apját, anyját, szegény nagy-nénjét, s hō ima mellett elpanaszolta nekik szomorú sorsát.

Es csak mintha azt sugták volna neki: »Hogy hisz te még nem zugehíhatol! A legnagyobb nyomorban kimentett egy angyali jószívű ember, s van most biztos lakásod, meleg ruhád, enniválod, a mi ez előtt, az utolsó időben már mind nem volt, s hány nyomorult él most is így! s mindezen sok jón kívül még a szeretetet sem nélkülözöd egészen.«

(Folyt. köv.)

tulnyomó, értelemlre józanabb tömege. — Elmondottam ugyanakkor azt is, hogy a románoknak azon kívánalmait, melyek igazságon alapulnak, meg kell szívnünk is, ilyenül jelenleg nevezetesen a választási cenzusnak az egész országban ugyanazon alakra helyezését, megszüntetését annak, hogy az erdélyi részeken és Magyarországon más alapja legyen a választói képességek; kifejezést adtam azon meggyőződésemmel, hogy az ugynevezett román nemzetiségi kérdés jó részben társadalmi és közigazgatási bajokra vezethető vissza. És ezen irányban is kell az orvoslást keresni. Később 1893-ban a képviselőházban ugyanezen nevezetesen adtam kifejezést.

Akkor is elmondottam, hogy a kormány nemzeti-politikájának végzése, hogy hazánk minden polgára nyelvi különbözőség nélkül közreműködjek velünk a nemzet megerősödésében és a haza felvirágzásában. Ezen csel felé kell törekednünk, dacára annak, hogy a román intelligencia nagy része az 1861-iki román politikai program alapján áll, melynek sarkalatos pontja Magyarország és Erdélyi-országok felbontása.

Ugy mint azon alkalommal, most is kijelentem, hogy mi azokkal, a kik ezen politikai program alapján állnak, soha sem találkozhatunk, sőt ha akad lelkiismeretlen agitátor vagy bujtató, a kik a népet azzal ámitánák, hogy valaha bármily eszközökkel lehetséges lesz a magyar állam területét bármily kis részt is elszakítani, a magyar alkotmányt a nemzet egységének megbontásával megváltoztatni, az ily agitátorok ellen kíméletet nem ismerő szigorral és megakuvást nem tűrő erellyel fogja a kormány a törvényt alkalmazni.

Az a részvét, a mi, mind-nki a jehisemű, de félrevezetett nép irányában érez, sem tarthat vissza bennünket attól, hogy hazánkat és alkotmányunkat minden ilyen kísérlet ellen a végtelékig megvédelmezzük. (Lelesz eljénzés.) Találkozom olyan román hazahakkal, kik egyet-értettek velem abban, hogy a nemzeti-ségi ellentétnek kiegyenlítése egy a románoknak, mint a magyaroknak egyaránt érdekében áll; amde az együttműködésnek lehetősége ki van zárva mindazokkal, a kiknek az agitációja az ország integritása vagy alkotmánya ellen irányul. (Hosszas lelesz eljénzés.) Meg kell győződnünk a románoknak, hogy azok a követelések, a melyek külön román közigazgatási terület létesítésére irányulnak, soha semmi eszközzel meg nem valósíthatók és az arra való törekvések nincsen és nem is lehet más eredmény, mint meghiúsítani és megbentíteni azoknak a működését, a kiknek nincsen más célja, mint hogy a románjaikat a magyar állam területéből elűzzék, a melylyel a legjobb békében óhajtanának megélni, a hazában fejlődjek s jólétnék és meglegedésnek örvendjen.

Mi tántoríthatatlanul fogunk ebben az irányban működni és sem politikai trányunkat, sem ezen célt fele törekvő kitarításunkat nem fogja befolyásolni, ha ebben a román intelligencia egy részénél nem támogatásra, hanem akadályokra fogunk találni. (Zajos helyeslés.)

Ezután a miniszter áttért a kormány programjára. Két nagy kérdés megoldását vette fel — ugy mond — a kormány: az egyik az egyházi-politikai törvények szabadelvű irányban való megalkotása, a másik a közigazgatás reformja.

Eddig az ország egész figyelmét az egyházi-politikai kérdések vették igénybe; e körül forgott az országgyűlés majdnem egész tevékenysége.

Most a közigazgatás reformjára vonatkozó kérdések jönnek napirendre. Le kell tárgyalni a mult év őszén beterjesztett javaslatot a közigazgatási bíróságokról. Reményem — ugymond — hogy a közszegi törvényt meg ebben az évben az országgyűlésnek be fogom mutatni. A közszegítő törvények akarjuk kezdeni a reformot és mennél többet foglalkoztam ezen kérdéssel, mindinkább megerősödött bennem az a meggyőződés, hogy ez a helyes út. Mert kétségtelen, hogy az orvoslást ott kell kezdeni, a hol a baj a legnagyobbat. Bármily szélszerű reformaink is a megyei közigazgatást, a számos bajnak, mely minden egyes polgárt legközelebről érint, eljött venni nem tudók, bármilyen képesek, bármilyen ügybuzgók a megyei tisztviselők; legjobb intézkedésekknek, a legbölcsebb törvényeknek hajtóerést kell szenvedniök, mert sok vidéken nincsenek meg a kellő organumok azoknak a végrehajtására.

A miniszter ezután szakszerűen fejtegeti a közszgek jelenlegi adminisztrációjának hiányát. Majd így folytatja:

En az önkormányzatot, a hogy az tényleg működésben van, gondosan fentartandónak, sőt annak csiráit, zsege hajtásait is ápolandónak tartom, a közszgek önkormányzati terét azonban első sorban közszegi ügyek intézése ében látom, azon ügyekben, melyek a közszegi lakosokat közvetlenül érdeklik, a melyeknek terhat közszegi lakosok fedezik, ezt az önkormányzatot ápolandónak, megyei és állami beavatkozástól, a mennyire a közszgi engedni, intézmények által megvándónak tartom. De nem látom abban az önkormányzatot megvalósulását, hogy a közszgek, melyeknek lakosai között arra való egyén nem találkozik, kényszerűjűk, hogy saját költségükön tartssanak idegen tisztviselőt, a ki az állami közigazgatás feladatait végzi. (Zajos helyeslés.)

A miniszter következőleg végzi beszédét: Politikai ellenfeleink, — így Apányi gróf

Jászberényben, állítják, hogy a kormány programjának azt a részét, tudniillik a közigazgatás reformját, keresztülvinni nem lesz képes, mert a szabadelvűpárt, mely ezt a kormányt támogatja, számarányában annyira megfogyott, hogy magában a reformot nem létesítheti; programja ezen pontjának támogatását pedig nem várhatja sem a 48-as és függetlenségi, sem a nemzeti párttól. A nagy reformok, a melyreható változtatások és javítások soha és sehol sem valósították meg nagy politikai küzdelmek nélkül, de ha e reformok közszükségletet elégítenek ki, ha ezen reformok általánosan észlelt bajok orvoslására alkalmasak, úgy számíthatni arra is, hogy a nemzetnek széles rétegei, a közvéleménynek hatalmas aramlata fogja támogatni, oly erős és hatalmas támogatást fog az egész nemzet erejében találni, mely legyőz minden párt-érdeket, felre tol minden pártellenzést és diadalra juttatja az eszmet, mely a nemzet közmeggyőződésévé vált. En meg vagyok győződve, hogy nemzetünk megalkotta már a közigazgatás mostani szervezete mellett elkerülhetetlen szűkség-erő feléantizmust és a közigazgatási teendőknél pontos és szakszerű elvégzését óhajtja. Örömmel fogja üdvözölni, ha közigazgatási tisztviselőit csak a szakavatott egyének fogják kinevezetni,*) kik függetlenek a helyi körletek és pártoktól, kik köteleességük pontos teljesítése szigorúan fog követelni és a kik az intézmények alkotta fejelem alatt fognak állni. Hogy a kormány nem kívánja saját hatalmát öreghiteltani, azt bebizonyította azzal, hogy első sorban a közigazgatási bíróságokról szóló törvényt terjesztette elő, melynek törvényre emlékedése esetén igen nagy számu ügy független bíróságok által fog eldönteni, s a mely intézmények jétényom hatása nem csak abban fog állni, hogy egyes ügyek elintézése minden egyéni hajlam vagy pártként befolyás alól elvonaték, hanem főleg abban, hogy a közigazgatási feladatok megoldása körül más szemmel, más fellegfog fog meghonosodni. De egy esetben feletem kell a közigazgatási reformszmet; ha az a közszabadság, vagy az egyéni szabadság csorbításával járna; ha ez a reform a közigazgatásban az önkénynek, az egyéni szélszelenk nyitna tért. De az olyan reform, melynek alapja a hatáskörök gondos körvonalozása, a köztisztviselő hatáskörének és kötelességeinek lehető részletes és pontos meghatároza; az olyan reform, mely a polgárok kezébe teszi le azon ügyek intézését, melyek őket közvetlenül érdeklik és csak azokat az ügyeket bízza kinevezett tisztviselőkre, melyeknek elvégzésére szakszerű és gyakorlati kell, a közszabadságnak nem elnyomója, nem megrontója, hanem legerősebb vára, mert az egyéni nézetek helyébe a törvényt, a szabályt állítja. Ezért nem féltem én a közigazgatási reform parlamentarás tárgyalásának sorsát. Létésülni fog a reform, mert közzükségekkel meg meggyőződésem és hosszas lelkesült eljénzés.) Végül a miniszter ismétellen megköszönte választói bizalmát.

Hazai gyümölcsészetünk és a szentpétervári kiállítás.

Már több ízben volt ismertetve részint napi, részint szaklapjainkban, hogy az E-zak metropolitánusban: Szent Pétervárott rendkívül nagy becsé van a friss csomag-gyümölcsöknek és tényleg majdnem hihetetlennek tűnik fel, mily nagy mennyiségű gyümölcs fogyasztatik nem csak Szent-Péterváron és Moszkvában, hanem Riga, Dnyaburg, Helsingfors, Smolensk, Rybinsk, Varsó, Kowno, Nisni-Novgorod, Wilna, Kiew, Minsk stb. stb. nagyobb-kisebb orosz városokban s mily nagy fényűzés tárgyalat szolgál a szíp gyümölcs az előkelőbb körök és a középosztály asztalánál, és mily magas árak fizetnek ennek folytán Oroszországban asztali gyümölcsért.

E körülmény Magyarország által ez ideig vajmi kevéssé volt kihasználva gyümölcsészeteinek javára. Hallottunk ugyan Kec-kemétről indított szorványos gyümölcsküldeményekről Oroszországba, de éppen mert nagyon is szorványosak, komolyan számba nem jöhettek.

Annál jobban sikerült Franciaország és Délitől érdeklelt köreinek meghódítani az orosz gyümölcs-fogyasztás és tekintve a rendkívül magas árakat, nagy hasznát látták az oroszokkal való összeköttetéseknek.

Hogy pedig Magyarország geographice sokkal kedvezőbb fekvésénél fogva, vagy inkább ennek dacára sem urálja, de sőt még csak részben sem bírta meghódítani az orosz gyümölcs-piacot, ez bizonyára nem a magyar csomaggyümölcs minőségén mult, mert ez minden tekintetben felveheti a versenyt egy a francia, mint a tiroli gyümölcsessel, hanem hiányzott a kezdeményező, mozgató erő, mely e nagy fogyasztóhoz terelte volna a magyar terményt.

Most azonban elérkezett végre az alkalom, hogy a magyar csomaggyümölcsöt egy csapással könnyű szerrel be lehet vezetni Oroszország fogyasztó területeire anélkül, hogy a magyar gyümölcstermelőknek bármi farságukkba, vagy anyagi áldozatukba kerüljen.

A közigazgatás reformját mindenki óhajtja, de e választási jogot — éppen úgy mint a protestáns autonómiát — a 67-es alapon álló kormánynak nem adhatjuk föl!

Csak akarnia kell a magyar termelőnek és nem csak piacot fog hódítani termelvényének, de meg vannak győződve, hogy ki fogja Oroszország piacairól a versenyző államokat szorítani; mert kedvező helyrajzi fekvése és gyümölcsének kitűnő minősége megadják neki a sikeres versenyre képesítő tehetőséget és erőt. Csak be kell mutatni termelvénynek a sikeres versenyre képesítő tehetőséget és erőt. Csak be kell mutatni termelvénynek a sikeres versenyre képesítő tehetőséget és erőt. Csak be kell mutatni termelvénynek a sikeres versenyre képesítő tehetőséget és erőt.

A császári orosz kertészeti egyesület gyümölcsészeti kiállítását rendez, mely folyó évi szeptember hó 22-én nyitattik meg Szent-Pétervárt védnöke: O császári Fensége Nikolaj Michailovics nagyherceg által. A kiállítás nemzetközi lesz és elmondhatjuk, hogy egyszerű előké-zületekkel tettek folyamatba, mert a rendezőség hatalmas segédzőközönek lévén birtokában, minden hathatós tényezőt megmozgatott, hogy a siker méltó legyen és megféleljen az eszközök nagyserűségének. Európa még nem látott olyan gyümölcsészeti kiállítást, a minőnek a szentpétervári kiállítás ígérkez!

Az orosz császári kertészeti egyesület minden államban jelölt ki egyet az előkelőbb és kiválóbb szakferfiak közül, a ki az említett kiállítást, illetve ennek ügyeit képviselve az illető államban. Így péld Magyarországon Mauthner Ödön magterek-edőtt tisztelte meg képviselővel. Viszont a magyar kormány, illetve a földművelési magyar királyi miniszterium Molnár István kir. gyümölcsészeti biztost nevezte ki szentpétervári képviselőjéül és biztára a magyar osztály részéről és ugyanezek a földművelési magyar királyi miniszterium szintén Mauthner Ödön magterek-edőtt ruházta fel a magyar csoportbiztos tisztségével Szt.-Pétervárt.

E két férfi már most minden lehető elkövet, hogy Magyarország gyümölcsészete minél nagyobb minél impozansabb méreteket, minél tömegesebben, minél szébben legyen képviselve. A gyümölcstermelőknek minden kedvezmény, minden könnyűség kieszközölött, hogy csak tömegesen vegyenek részt a kiállításban. A magyar kormány a kiállításra szánt gyümölcsök szállítási költségét saját terhére vállalta, ugy, hogy a kiállításokat semmi költség nem terbeli, sőt arra meg Mauthner vállalkozik, hogy olyan nagyobb gyümölcstermelőköt, a kik terjedelmesebb nagyobb szabású gyümölcstermelőköt akarnak kiállítani, Mauthner az ő saját költségén küld szakavatott embert, ki a gyümölcsöt szakszerűen becsomagozza.

A kiállítást érintő minden kérdéssel bátran fordulhat gyümölcstermelő közönségünk akár Molnár Istvánhoz, akár Mauthner Ödönhez, mindenik kinerítő választ és felvilágosítást legott kész-eggel fog adni minden kérdésre.

Ritkán kínálkozik ily kitűnő alkalom a hazai gyümölcsészet részére minden anyagi áldozat nélkül egy nagy, hatalmas és jövedelmező piacot könnyű szerrel megnyerni. Közönségünkön áll, hogy ezen alkalmat megragadja és el ne szalassza. Mutasdák meg termelőink tömeges részvételök által, mire képes a magyar gyümölcsészeset, mutassák fel Szt.-Pétervárt a magyar gyümölcsös kert kitevését. Ha ezeket meg fogják ott ismerni, bizonyára kapva-kapnak rajtoktás játszi könnyen kifogás onnan szorítani a francia és a déltiroli versenyt.

Határidő-naptár.

Találkozó szerdán és szombaton d. u. a Gönczy egyesület Otthonában. Ugyanott az országos tanszer kiállítás fogadó bizottságának ülése, minden vasárnap d. e. 10 órákor.

Munka-tanítás a kézügyesítő egyesület iskolai mülhelyében, d. e. 8—11-ig d. u. 3—5 óráig. Jul. 26. Városi közgyűlés. Aug. 24—25. A középiskolai tanáregyesület közgyűlése.

Ujdonságok.

* **Debreczeni hírlapiró népszimüve.** Tha n Gyulától a „Debreczeni lapok“ feloldó szerke-zőjéjét, e szorgalmas hírlapirótól, a debreczeni színház igazgatójának dráma bíráló bizottsága egy népszimüvet fogadott el. A népszimü, melynek czime „P a r a s z i t h ü s é g“, a jövő hó második felében fog bemutatulni színe kerülni Maramrosszigeten. A darabot T i s z a i színigazgató már a szereplők közt kiosztatta. Nagyobb szereplők lesznek: A r d a y Ida, Tiszai E. Ilona, Locsarekné, Pethes, Nyilasi, Püspöki és Földvári. A fiatal hírlapiró darabjához sikert kívánunk.

* **Gyászír.** Schenk Jakab, Dr. Kolá János urnak, a debreczeni ügyvéd kamara elnökének aposa, életének 86-ik évében elhunyt. A család a következő gyászjelentést adta ki: »Schenk Jakabné, elmaradott özvegy; Schenk Teréz, férjével Dr. Kolá János kir. tanácsos ügyvéddel; Schenk Kálmán, Schenk Leó özvegy Kanitz Lipótné, Mariska, Matild és Ernő árvaival, mint gyermekek és unokák a távolabbi rokonok nevében is mely fájdalommal jelentik a szerelő férj és családapa; Schenk Jakab urnak f. 1894. július 19-én este 10 órákor, életének 86-k, bo dug házasságának 50 ik

évében, végelgyengülés következtében csendesen elhunyt. A boldogulnappalányai folyó július 22-kén délelfogtak, az Ipar- és kereskedelmi piactzi 1829-ik számu háztól utcaizraeltja sarkterbe kisérvelomra tetétni. Kelt Debreczenben 20. Béke hamvaire.

* **Halalozás.** Kovács Gábnak legkisebb gyermeke, mint öt tel éretésülnk, tegnap délben elhunyt a következő gyászjelentés Szomorodott szívvel tudatjuk felgyes gyermekünk, testvér és unoka e k. f. e. és hó 20-án déli 12 kor, életének 6-ik havában, párt után történt elhunyt. Kedves részel f. hó 22-ik napján d. e. 12 nak az ev. ref. egyház szertartásokkbert 180-ik sz. háztól a k. sarkterbe örök nyugalomra helyvegtisszessegtelen rokonainkat, bánatos szívvel meghívjuk. Deb. jul. 20. Kovács Gábor ügyvéd és Irma Kovács Béla, Margit, Irén testvérek. Özv. Nemes Gáborné.

* **Isteni tiszteletlek.** Nap a következők fognak istentitani: a nagy templomban Dr. ymond tanár, a kis templomban Imre s. lelkész, a Kossuth ut. T ó t h István s. lelkész az iskolában D e c s i József lelkész.

* **Kossuth szobra.** A felállítandó Kossuth szobor aapkező adományok érkeztek újbbgyőgyörszék urhoz, mint a Képztársasághoz: Materny Lajos 615 szamu gy. i. Benyáts Emil Forgács Károly 4 korona. Hande korona. Ganofsky Lajos 4 korona Lajos ujalog 4 korona. Összesen Szalay István 1830 sz. gy. i. Sz. korona Leskó Ferenc 2 korona. korona. Gocsal János ev. ref. lelk. Vasárhely 1499 sz. gy. i. 7 korona. Kulcsár Imre 1762 sz. gy. i. Kemény Jánosné 2320 sz. gy. i. rencz 2 korona. N. N. 1 korona. nosné 4 korona. Olvashatatlan J. Gőri Béla 2 korona. Szokor Bé Veres István 1 korona. N. N. 2 Pal három korona. Borha Ferenc Nagy László 1 korona. Összesen Szabó Zsigmond 7 szam gy. i. korona. Szabó Zsigmond 6 korona 6 korona Összesen 18 korona. 1831 sz. gy. i. Diecsó József 10 k.

* **Telefonhísteria.** Egy fölkereste egy debreczeni ügyvéd közközönségben az ügyvéd megmagyart lefön szerkezetet. Megakarva más hogy miképpen működik az ördösökveszekapcsoltatta iródkat a lakás telefonon értesítette a feleségét, meghívta ebédre.

No urambátyám, szolt meg tege a kagylót a fölehez és most hogy mit választol a feleséged. — Az anyafi megselelkeszi és ez — Okosabbat is tethetél meghívni azt az ostoba filkót.

* **Falb Rudolf újabb id.** Falb Rudolf most tette közzé a társaládójságait s nem valami keztalál kecséglet. A forro s esős az időjós nem családik, (a mi gyesisik vele) esős ósz és kemény tekezni. Jul. végén több helyen erős, augusztusban nagy szárazság lesz és a mikor országos viharok s esőzések. 15-ike kritikus nap lesz, ha földrengessel. Különösen kellemetlontatnak aug. utolsó hetére, sőt 27-3 elöranqur kritikus nap követi e ilyen felhőzakadások is lesznek, prognosztikont állt fel Falb sznéve, melynek első feleében kelledő, második feleében verőfenesnek, bár sepi. 15-ike újra kritikus az év legveszélyesebb hónapjának legszebb idő, esős és viharos napozással fog váltakozni, s mindenütt lehet tartani. Okt. 28-ika megkritikus nap. Nov. hó aranyag mesős, december ellenben száraz és 25-en és 27-én földrengések s cycnak pu-szítanni.

* **A szerelmesek szótár.** relem talalekonyyá teszi az embériben sem inkább, mint hízlebbtálalásban. Olvashatunk szerelmes melyekben az első lap csupa ilyen nevezésekkel van tele, mi a nemelőtt nagyon komikus lehet ugyan, inkább meglesi a hatást annál, az ily elsesett gyöngéd megszóított szabad itt egy kis mutányt bár meg lehet, hogy a kik olvassák, rá kicsinylen magukban mondanén még jobban tudom! A szerelmétagyárt rendezen az állat, növény országba szereti helyezni, változtóvéé t néha az istenek és tünderok legszokottabb kifejezések: Tiberczám galam om, csalogányom, mókuskam, kam, cizcam, egérmék, özékem. Bolyom, violám, rozsmaringom, árvédék dá. Annyom, rubinom, gyeminyom stb.

évében, végelgyengülés következtében történt csendes elhunytát. A boldogul'nak földi maradványai július 22-én délelőtt 10 órakor fogtak, az Ipar- és kereskedelmi bank nagy-piaczi 1829-ik számú házából a nagy-város utczai izraelita sarkteribe kísérve, örök nyugalomra tetétk. Kelt Debreczenben, 1884. július 20. Béke hamvaiv.

* **Halálozás.** Kovács Gábor ügyvéd urnak legkisebb gyermeke, mint ösztinte részvétel értesülünk, tegnap dében elhunyt. A bánatos szülők a következő gyászjelentést adták ki: Szomorodott szívvel tudatjuk felejtethetetlen kedves gyermekünk, testvér és unoka Endrénnek a f. e. s. h. 20-án déli 12 és fél órakor, életének 6-ik havában, pár napi szenvedés után történt elhunytát. Kedves halottunk földi részei f. h. 22-ik nappán d. e. 11 órakor fogtak az ev. ref. egyház szertartása szerint a homokkert 180-ik sz. háztól a Kossuth utczai sarkteribe örök nyugalomra helyeztetni. Mely végisztesítéssel rokonainkat, ösmerőseinket bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen, 1894. júl. 20. Kovács Gábor ügyvéd és neje Nemes Irma, Kovács Béla, Margit, Irénke és Gábor testvérek. Özv. Nemes Gáborné nagygyanya.

* **Isteni tiszteltelek** Holnap vasárnap a következők fogtak isteni tisztelget tartani: a nagy templomban Dr. Nagy Zsigmond tanár, a kis templomban Ferenczy Imre s. lelkész, a Kossuth u. templomban Tóth István s. lelkész az ispotályi templomban Dicsőfi József lelkész.

* **Kossuth szobra.** A Debreczenben felállítandó Kossuth szobra a'ap javára következő adományok érkeztek: Tóth Béla gyógyszerész urhoz, mint a Kossuth szobor pénztárnokához: Materny Lajos Debreczenben 615 számú gy. i. Benyáts Emil 20 korona, Forgács Károly 4 korona. Handtel Vilmos 10 korona. Ganofszky Lajos 4 korona. Materny Lajos újlag 4 korona. Összesen 42 korona. Szalay István 1830 sz. gy. i.: Szalay István 2 korona Leskó Ferenc 2 korona. Összesen 4 korona. Gocsal János ev. ref. lelkész Torontál Váshely 1499 sz. gy. i. 7 korona és 80 fillér, Kulcsár Imre 1762 sz. gy. i. 10 korona. Kemény János 2320 sz. gy. i. Doskó Ferenc 2 korona. N. N. 1 korona Kemény Jánosé 4 korona. Olvashatlan 1 korona. Zsigori Béla 2 korona. Szokor Béla 2 korona. Veres István 1 korona. N. N. 2 korona. Csikó Pál három korona. Borhá Ferenc 1 korona. Nagy László 1 korona. Összesen 21 korona. Szabó Zsigmond 7 szám gy. i. Biró József 6 korona. Szabó Zsigmond 6 korona. Katz Lajos 6 korona. Összesen 18 korona. Dicsőfi József 831 sz. gy. i. Dicsőfi József 10 korona.

* **Telefonhistória.** Egy vidéki atyafi fölkereste egy debreczeni ügyvéd ismerősét. Beszédközben az ügyvéd megmagyarázta a telefon szerkezetét. Megakarva mutatni azt is, hogy miképpen működik az ördögös masina, összekapcsoltatta iródáját a lakásával. Aztán telefonon értesítette a feleségét, hogy az atyafit meghívta ebédre.

— No urambátyám, szólj az ügyvéd, most tegye a kagylót a fülehez és hallgassa meg, hogy mit válaszol a feleségem.

— Az atyafi megcselekszi és ezt hallja:

— Okosabbat is tehettél volna, mint meghívni azt az ostoba filkót.

* **Falb Rudolf újabb időjósatai.** Falb Rudolf most tette közzé a jövő feleve szóló időjósatait s nem valami kedvező kilátással keveseket. A forró s esős nyár után, ha az időjós nem csalódik, (a mi gyakran meggesik vele) esős ős és kemény tél fog következni. Júl. végén több helyen erős földrengés, augusztusban nagy szárazság lesz egészen 9-ig, a mikor országos viharok s esőzések támadnak. 15-ike kritikus nap lesz, helyiely-közel földrengéssel. Különösen kellemetlen idő várhatunk aug. utolsó határa, sőt 27-iktől 30-ig 3 elsőrangú kritikus nap követi egymást, melyben felhőszakadások is lesznek. Kedvezőbb prognosztikont állít fel Falb szept. hónapra nézve, melynek első felében kellemes, hűvös idő, második felében verőfényes napok lesznek, bár szept. 15-ike újra kritikus lesz. Okt. az év legveszélyesebb hónapjának ígérkezik. A legszebb idő, esős és viharos napokkal, havazással fog váltakozni, s mindenképp áradásoktól lehet tartani. Okt. 28-ika megint elsőrangú kritikus nap. Nov. hó aránylag meleg lesz, de esős, december ellenben száraz és hideg lesz; 25-én és 27-én földrengések s ciklonok fognak pusztítani.

* **A szerelmesek szótára.** A szerelem találékonyvá teszi az embert, de semmiben nem inkább, mint hizelgő nevek felvitelében. Olvashatunk szerelmes leveleket, melyekben az első lap csupa ilyen gyöngéd elnevezésekkel van tele, mi a nem erdekeltek előtt nagyon komikus lehet ugyan, de annál inkább megteszi a hatást annál, a kinek szól. Az ily elcsesett gyöngéd megszólításokból legyen szabad itt egy kis mu'atványt közölünk, bár meglehet, hogy a kik olvassák, azt fogják rá kicsinyiöben magukban mondani: »No ezt én még jobban tudom!« A szerelmes szerelme tárgyat rendszeren az állat, növény és ásványországba szereti helyezni, változatosság kedvéért néha az istenek és tündérek közé is. Így legszokottabb kifejezések: Tubiczám, gerliczám, galam om, csalogányom, mókus-kam, majnocs-kam, cicuzám, egerkém, özikem. Rózsám, ibolyám, violám, rozmaringom, árvácskám, rezeda. Aranyom, rubinom, gyémántom, gyöngyöm stb.

* **Értesítő** Megjelent az 1893—94-iki évkönyv. a debreczeni ev. ref. főiskola akadémiái tanszakairól. Összeállította Dr. Kovács Sándor akad. igazgató. Az értesítőre még visszatarintunk.

* **Kirabolt templom** Szatmárról írja levelezőnk: A római katolikus székesegyházba tegnapelőtt éjjel rablók törtek be s az egyik szekrényből több aranytárgyat és régi oklevelet elraboltak. A csendőrség erős nyomozás után Nagybányán elfogta a tetteseket, Junkertapidást és Vári lakost. Az éjjel megtalálták az elrabolt tárgyakat is Bági Jánosnál, a Pázmány sajtó vezetőjénél, akit szintén letartóztattak.

* **Déltutáni alvás a katonaságnál.** Nem az o'ztrak-magyar közös hadseregéről van szó, a mely fölött legalább száz évnek kell még elhaladnia, a míg ilyen egyszerű ujjtásra határozza el magát, hanem a francziáról. Mint ugyanis Párisból jelentik, de Pollione tábornok, a 11. hadtest (Limoges) parancsnoka elrendelte, hogy a kánikula napjaiban délután egy-kétszáz aludjanak a katonák. Ez a szokás eddig csak Algírban és a gyarmatokban volt meg. Az alvás tart déltől délután 2-ig.

* **Nyelvtudós csavargó.** A közmondás azt tartja, hogy mindenki annyi embert ér, a hány nyelvet beszél. Ha ez igaz, akkor Berczella Ignác verseci illetőségű csavargó, a kit a nagyszentmiklósi csendőrség most keres nagy buzgalommal, nem kevesebb mint kilenc más rendes állampolgárral ér. föl. Berczella ugyanis, a körözés levelé szerint, beszél magyar, német, francia, angol, olasz, spanyol, görög, török és oláh nyelven. S ezt a rengeteg nyelvtudományt arra fordította, hogy Szentmiklóson ellopott egy kék nadrágot és egy pár cipőt.

* **Buvárook a csorbai tóban.** A csorbai tó környékén nyaraló közönség erősen követelte, hogy a napok előtt a tóba futlalt négy holttestet a hatóság emeltesse ki a vízből és hogy e kivánság teljesítessék, Budapestről rendeltek buvárókat Poprád-Felkáról írják, hogy e buvárók működésében sem igen bíznak, mert a víz a tó fenekén túlságosan hideg és a meder oly bozotos, hogy akutatás alig lehetséges. Fűrödni a tóban a szerencsétlenség óta senki sem mer.

* **A Margit-fürdő** uszodai helyiségeire idény- és alkalmasszerűleg jönnek látjuk lapunk olvasóinak figyelmét felhívni. A zárt uszoda nők és leánygyermek számára van berendezve, míg a nyitl uszodában férfiak és fiúgyermek fürödhetnek, illetőleg uszálhatnak. Rendkívül érdekes látvány az, melyben a fürdő látogatói ez utóbbi helyen részeshíhetnek. Az óriási, az egész európai kontinensen pártját ritkító medencében, melynek hossza 40 s szélessége 24 m, s mely egy millió liter vizet foglal magába, öröm látni a testadó sport ifjú barátait s közöttük nehéz munkáik után üdülést kereső és találó férfiakat, kik a tiszta kék víz ölen kéjeleget pihenik ki a forró napok izom-erőcsesző fáradalmait. Két része van a medencének: egyik az uszók, másik az uszni nem tudók számára berendezve. Így hát mindenki minden félelem nélkül küldheti oda gyermekét, mert az intézet az uszómeder folytonos felügyelete alatt áll, ki — nem nagy díjért — uszni is megtanítja az e végett nála jelentkezőket. Az uszoda, egyszeri használattal felntöttek 30, gyermekek tanulóik és katonák 20 krt fizetnek. Nagy érdemet szerzett magának a fürdőtulajdonos városunk egészségügyének emelése körül, hogy intézetét, ezen újabb ágának modern, minden igényt kielégítő berendezésével is gazdagította.

* **Meglopta gazdáját.** Varga István bánrévi illetőségű napzámos Berczki András h.-bűszörményi gazdájától megszökött, és a szobában elhelyezett tükör háta mögül elloпта gazdája piros bőr tárcáját, melyben 52 frt 60 krajár és egy 100 forintos váltó volt. De nem mehetett messze vele, miután Ónodon a csendőrség elfogta és a pénzt is megtalálták nála. Ezen tettért állt ő ma a törvényszék előtt melynek elnöke Dr. Vass Antal volt. A töredelmes beismerésben levő vádlottat a törvényszék 7 havi börtönrre és 10 frt kártérítésre ítélte. Úgy a vádlott, mint a kir. ügyész belenyugodott az ítéletbe, minek folytán az jogerőre emelkedett.

* **Mükedvelői előadás a Margit-fürdőben.** Augusztus hó 5-én, azaz vasárnap a helybeli kereskedő és iparos ifjúság mükedvelői előadást rendez a Margit-fürdő disztermében, a helybeli tüzoltó egylet javára. Ez alkalommal színrre kerül: »Süketnek kell lenni« 1 felvonásos vígjáték, ezt követi »Bál után« monolog és végül Cox és Box egy felvonásos bohózat.

* **Dalcarnok a Koronában.** Már párnapi óta tarja előadásait a Korona vendéglő kert helyiségében Mezei János ismert dalárszólata, mely társulat egyike a legjobb erőkől álló társulatoknak. Ki kell emelni közülök Virág Ilkát, a bel- valamint a külföldön ismert magyar énekesnőt, további Schellen Annát Vári Kálmánt, a Mezei part stb.

* **Öngyilkossági kísérlet** A péterfai-utcza 811-ik számú háznál tegnap délután öngyilkossági kísérletet követett el egy cselédeány, ki gaddasszonyától minden áron elakart menni, de az a mostani cseléd-szükség idején nem akart engedni a szolgálatból. Egy fara akarta magát felakasztani, de a gazda idejekorán észrevette, mielőtt csak legkisebb baja is eshetett volna.

* **A bokor is szállást ad** Szabó József hely- és foglalkozás nélküli csagó is így gondolkodott s kin a városban lefeküdt

egy árokba, mit szelíden takartak a szélén álló bokor lombjai A rendőrség azonban nem találta a dolgot helyén valónak s egyidőre ő adott számára szálást.

* **Utczai jelenet.** Zsebök Mihály felöntött a garatra s a hatvan utca végén ott a nyitl utczaán egy ingre vetkezve civódni kezdett a feleségével, ezen kívül saját leányát is agyonütéssel fenyegette. A netalán bekövetkezendő szerencsétlenségnek a rendőrség vetelt véget, az utczai botrányt csináló embert lezárattván.

* **Tolvaj cigány karaván.** Nem lehet elég inteni a közönséget, hogy óvakodjék a kéregető kóbor cigány asszonyoktól, kik a mellett hogy kártyavetéssel stb. ültetik fel a hiszekény, babonás embereket, rendszerint mégis lopják azt, a kit csak tudnak. — Tegnap is két cigány asszonyt fogott el a rendőrség: Burianszky Josefia és Fratrái Annát, kik Péntek László mérészárszékéből húsféléket loptak el. A rendőrség a mórvaországi cigány asszonyokat eltolonozoltatta a városból, minden hozzá tartozóikkal együtt.

* **Vadállat ember alakjában.** Bököny szabcsimgyei községben történt, hogy Seres Gábor ottani földmives felesége két-mo-toha gyermekét, egy 8 éves fiát és egy het éves leányát vadállati módon meggyilkolta. Az eset következő: Seres Gábor szerdán reggel melött a munkái ment volna, 20 krt adott át feleségének, azon feltétellel, hogy gyermekeinek kenyeret vegyen; midőn az asszony elvette férjétől a pénzt, azon megjegyzést tette, hogy ugy sem fog azoknak kellenni kenyer többet. A midőn a férj elment hazulról, a vadállattá vált asszony egy baltát vett elő és eddig ki nem derített okok miatt, a 7 éves leányt egy nehány csapással a földre terítette, úgy hogy a szegény gyermek ott nyomban kiadta lelkét. A midőn ezt az egy évvel idősebb fiu meglátta, figyelmeztette anyját, hogy megfogja mondani apjának, hogy mit csinált testvérével; az anyja erre a fiúnak is neki ment és több baltacsapással azt is leterítette, de nem elégedett meg ezzel, hanem egy élás konyha késsel még 8 szurást ejtett a gyermek, minek következtében ez is nyomban meghalt. Mire a férj haza ment, már akkor feleségét éppen a községben levő ujfehértói csendőrség letartóztatták. A letartóztatás után az anya rögtön bevallotta borzasztó tettét. Minek folytán rögtön átkísérték a nyiregházai ügyészség börtönébe.

* **Telegdi K. Lajos** könyvkereskedésébe egy jó házból való fiu tanulóknak felvétetik.

* **Időjárás.** A legnagyobb maximuma nyugatról terjeszkedik Közép Európába, minimuma pedig a kontinens északi részét borítja.

Az időjárás Olaszország kivételével többnyire felhős; esők voltak Német-, Oroszországban, az Alpesek táján és részben Angliában is.

A hőmérséklet eloszlásában alig van változás.

Hazánk egyes tájain esett az eső, nagyobb mennyiségben a Dunán és Drávan túl és egyidejűleg a hőmérséklet es ökkenése is tapasztalható.

Szárazabb és melegebb idő várható, nyugatról derüléssel.

* **Egy kitünő folttisztító szer,** mely minden foltot a ruhákból biztosan és alaposan eltávolít, már régóta égető szélességgé vált, főképpen nyaron, a világos öltönyök idényében. Egy ilyen szer egy angol legujabb találmánya, hozzáteve még, hogy igen olcsó, mert darabja csak 20 krt. Ez »Rose« általános foltzappana »roszá«-nál, mindenütt gyógyszerárakban gyógyszerár-, rövidárú-, illatszerek- és fűszerkereskedésekben kapható. Nagyban csak V i s n y a Sándor utca Pécset. Debreczenben: Szent-Királyi Tivadár, Benyáts Emil fiókja, Boros testvérek, Geréby Fülöp, Kálnay és Társa urak üzletében. Miskolc: Kálnai és Társa.

* **Egész selyem, mintázott Foulardok** (mintegy 450 különböz fajban), méterenként 75 krtól 3 krt 65 krig — valamint fekete, fehér és színes selyemszöveteket 45 krtól 11 krt 65 krig — sima, koczkás, csikos, virágos, damaszolt minőségben (mintegy 240 féle diszpozitio és 2000 különböző szín és árnyalatban) szállit postabér és vámmentesen a privát megrendelők lakására H e n n e r g e n G. (cs. kir. udv. szállító) selyemgyára Zürichben. Minták postafordulóval küldetnek-Svájzba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. (20 2.)

Különlélek.

* **Bikaviadal Párisban.** Spanyolországban mozgalom indult meg, hogy a bikaviadalokat, melynek már annyi ember esett áldozatul — törvényhozásilag betiltassák. Ez azonban nem akadályozza meg azt, hogy az élvezeteknek e különös izgalmas fajtája ne igazságon másutt is. Mint Párisból telegrafálják, Ne gady, az ismert különczűdő ury ember ott külön arenát épített, melybe Spanyolországból viadorokat és bikákat hozatott. Az első viadalt vasárnap mutatta be barátai előtt, míg a nagy közönség kedden gyönyörködhetik ebben az új párisi élvezetben.

Főszerkesztő: **Szinay Gyula.**
Felelős szerkesztő és lapkiadó: **Kósa Barna.**
Főmunkatárs: **Dr. Bakonyi Samu.**
Szerkesztőség és kiadóhivatal főtér 1828.)

Hurutos bántalmeknál
szervezőt és a légzőszervek hurutjánál, náthánál stb.
MATTONI-FELE
GLIESSHÜBLER
legújabb együgyes
SAVANYÚ-KÖR
A legjobb sikerrel alkalmazható. Ugy tisztán, valamint 1/2 rész tejjel vagy vízrel a legkellendőbb és leghatásosabb szer a bajok leghatóság gyors elűzésére. De az emésztő és nemző szervek, valamint a hólyag bajai-ban is Mattoni GlieSSHüblerre már hosszú idő óta mint a legjobb együgyes szer van alkalmazva.
(19.)

189.
Az 'István' gőzmalom társulat
GYÁRTMÁNYAINAK
ÁRJEGYZÉKE
Az 1887. aprillis hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malom-gyűléses megállapított, s 1887. évi június 1-én életbe léptetett eladási fizetési és szállítási módokatokra vonatkozó egyezménynek szerint.

ITT HELYBEN KÖTELEZTETTSÉ NÉLKÜL
Késpénzfizetés mellett, zsákkal együtt:

A Asztali dara nagyszemű	100 kltó
B Szinte » aprószemű	14.20
C Királyliszt	13.60
1. Lángliszt kivonat	12. —
2. Elsőrendű szemlye liszt	11.40
3. Szemlye liszt	11.20
4. Elsőrendű kenyér liszt	11. —
5. Közép kenyér liszt	10.80
6. Kenyér liszt	10.20
7. Barna kenyér liszt	8.80
8. Takarmány liszt	6. —
11. Firom korpa zsákkal	4.20
11. » » » » nélkül	4. —
12. Durva korpa zsákkal	3.40
12. » » » » nélkül	3.20

A zsákok súlytartalma, teljsúlyt tisztá súlynak véve.
A B. 0-6 számig 85 kilogramm.
7. és 8. szám 70 »
11. és 12. szám 50 »
Debreczen, 1894. május 28. (2.)

Kiadó legelő föld.
A bagaméri határban, Vámos Péres és Uj-Léta közelében, 80—vagy 100 drb marhára vagy lóra, nyári legelő kiadó 1894. Október hó 1-ig, jutányos ár mellett; 80—100 hold rétes és kaszáló föld, 200 hold pedig gabona tarló föld.
Ertekezhetni feléle Debreczenben ifj Gyarmathi Istvánnál, Kismester utca 1378.

Wertheim F. és Társa
cs. és kir. udvari szállitók.
Felhuzó gépek
Első osztr. cs. k. szab.
minden alakban pénzszekrény és szabadalmazott biztosíték-elő felhuzó-gépgyára, készületekkel. 34
WIEN.
Képes árjegyzék ingyen. IV., Louisensasse Nr. 6

Első debreczeni
PAPLANGYÁR
Széchenyi-utczaán.
NAGYBAN és KICSINYBEN
paplanok és matrácok
mérték szerint gyorsan és pontosan készítettnek.

KASZANYITZKY ENDRE
ELŐBB KUHINKA K. I.
DEBRECZEN, FŐPIACZ 1900.

Ajánlja pontos kiszolgálat és a legolcsóbb árakban előrendű gyártmányokból következő idényezik-eit u. m.
Szabadalmazotti fémmárral teljesen légmentes

BEFŐZŐ
és
CZUKROS ÜVEGEK

egyedüli raktárát, melyeket jóságuk folytán a legjobban ajánlhatom; ugyancsak mindenféle fehér és szőrd közönséges befőző és ugorkás üvegeket, továbbá fagyaltkészítő gépeket, fagyaltszelenczék, hideg kavákozókat, hűtődezsák, hűtő jégsekereket, legjobbnak bizonyult szodaviz gépeket, non plus ultra kávéfőző gépeket, kerti lámpák, moosztatók, mosdó kézikeltek, a legjobbnak ismert Bernoldi alpaca és china-ezüst evő eszék és dísz tárgyak jótálla mellett, Utazók részére legcélszerűbb gyors főzők, kezi és utazó tükrök, zseb-poharak.

Videki megrendelések a legnagyobb árgyelemmel teljesítetnek

Eladó
GAZDASÁGI GÉPEK.
Irányi Béla gépgyári raktárán levő összes gazdasági gépek és eszközök, halál eset miatt, a helyszínén, a legjutányosabb áron, szabadkézből eladó!

Figyelmeztetés!
Kérjen a vásárló határozottan

ORIGINAL SELTERS

Vegyelmezze
Dr. LUDWIG bécsi tanár és udvari tanácsos által. Figyelem fordítandó a vignetára, a tokján és dugaszán a jelzés látható: „ORIGINAL.” Készletben kapható minden gyógyszerárban és ásványvíz raktárban.
Főraktár Debreczenben: Geréby Fülöpnél.

NEUMAN TESTVÉREK
aradi szeszgyári hizlalo istállóiból
légenszáritott
természetes istálló trágya
(magyar guano)
darabokban, zuzott avagy örölt állapotban. A legrégibb és legbiztosabb hatású trágya anyag. Beltartalomra nézve kezesség elvállalása mellett minden mennyiségben kapható

NEUMAN TESTVÉREK
CZEGNÉL
szesz- és sajtolt élesztő-gyárak, szeszfinomító és gőzmalom

ARADON.
Mebizásokat elfogad a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezete” is
Budapesten, Alkotmány-utca 31 sz.

Még csak néhány előadás.

Nagy olasz czirkusz
Igazgató: **CORRADINI F.** Turinból.
Ma vasárnap június hó 22-én
Nagy ünnepélyes előadás.
ITTHARMADSZOR:
„A Greatna-Green kovácsa vagy czirkusz a víz alatt”

nagy kiállítási némajáték vizen és földön, két felvonással és 24 képpel, melyben felhuzások, tánczok, hajózáások, műszónok, brillians görögtűzek stb. fordulnak elő; rendező **Corradini F.** igazgató.

1. rész: **Greatna-Green.** 1. A kovács-műhely. 2. Az esküvő. 3. A kovács ünnep. 4. A két bitang (rablók). 5. A lakodalom. 6. A cigányfő. 7. Az észrevett lopás. 8. Az elajult menyasszony. 9. rendőrség jön II. rész: **A czirkusz víz alatt.** 10. A vizesés. 11. Lakodalmi séta a vizen 12. A gőzhajó jön. 13. Egy történet a szigeten. 14. A multság. 15. A műszónok fellépte. 16. Az elrontott fürdő. 17. A rablók, mint halászkok. 18. Az öreg mosonő. 19. A rendőrség jön. 20. A vízbeesés. 21. Verekedés a szigeten. 22. A vízben. 23. A nagy elfogatás. 24. Tableau Apotheose, nagy brillians görögtűzfény mellett.

120,000 liter víz esik 5 perc alatt nagy zubogással a czirkusz középebe és képez egy kis Balatont, melyben élő kacsa, lud, récze, gőzhajók stb. uszkálnak.
A szünetek a legkitünőbb bohócok produkcióival lesznek kitöltve.
A tisztelt közönség kényelmére, a czirkusz helyiségben egy kitünő büffet áll rendelkezésre.
Czirkusz víz alatt előadás, a nagy kiadás miatt felemelt helyárakkal és pedig:
Párhely: (4 ülőhely) 6 frt. — Zártszék (számozott) 1 frt. 30.
I. hely 1 frt. — II. hely 70 kr. — III. hely 40 kr. Karzat 30 kr.
10 éven alóli gyermekek és katonák részére örmestertől lefelé I. hely 50 kr., II. hely 40 kr., III. hely 25 kr., karzat 20 kr.
Jegyek válthatók napközben (este 6 óráig) **Mendelovits Lajos** urnál fő-utca (városházzal szemben.)
Pénztárnyitás 7 órakor. — Kezdeté 8 órakor.
Minden vasárnap és ünnepnapokon két nagy előadás délután 4 órakor és este 8 órakor.
A közönség ismert műértésére és pártfogására számítva, számos látogatósért esedezik mély tisztelettel

CORRADINI F. Turinból
a nagy olasz-czirkusz igazgatósága
Holnap hétfőn, július 23-án nagy sport előadás és másodsor „Greatna-Green kovácsa vagy czirkusz a víz alatt”, 120.000 liter víz 5 perc alatt.

Friss töltésű
természetes ásványvizek
u. m.:
Bártfai, Bikszádi, Bilini, Borszéki, Budai Csizi, Czigelkai, Emsi, Eger só v. Ferencz-forrás, Gieshüblí, Gleichenbergi, Halli, Ivándai, Kissingi, Carlsbadi, Koritniczai, Krondorfi, Levico, (arsen viz,) Luhi Margit, Marienbadi, Mohai Agnes, Parádi, Preblau, Rohitschi Roncegnoi, (arsen viz,) Salvator, Selters, Szolyvai, Szulini, Szrebreniczai Guber-forrás, stb.

Forrástermények.
Parkani, Jódó, Francesbadi ásvány-lápsó, Karlsbadi-só, Viktória-só, Tengeri-só, továbbá Vásártelki természetes moorföld folyton kapható.
Geréby Fülöpnél.

Kitünő minőségű
ECZET
nagyban és kicsinyben
jutányos eladása
a volt **BALASSA KÁROLY**
eczet helyiségben.
GERÉBY FÜLÖP mellett.

Előfizetési árak:
helyben, vagy postán külföldre:
Egész évre 10 frt. — kr.
Félévre 5 „ „
Negyedévre 2 „ 50 „
Egy órára 1 „ „

Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közönséges szerkesztésért Fötér 1828. sz. bérmentre küldendő.

Előfizethető helyben:
Fotéri K. Lajos Könyvkereskedésben és a kiskönyvtárban (Fötér 1828. sz. alatt.)

Megélhetés és becsület

A megélhetés gondja föl munkára, kitarásra ösztönzi az Bizalommal, nagyobb reményre szenved az egyén, hogy a pozícióját magának biztosítsa.

A mai társadalmi fogalm minden embernek maga iránt első kötelessége az anyagi előmenetelét munkálni, megélhetesét. És az emberiség saját gott érdekében buzgalommal ezt megvalósítani, csak hogy ez don mozdítja elő.

Innen van az, hogy több nem csinál lelkiismereti kérdése elhétés eszközeinek megválogat.

Azt senkinek fogja elvitatni tisztességes megélhetést legiszorgalom, takarékoság, tisztá által biztosíthatjuk s ha szor takarékosak és tisztá kezűek remélhetjük, amit csak a gond hat, nyújthat nekünk, a segédlyel becsületes igyekezetünkben bennünk.

A társadalom jobbjai pedig rokkal zárnak bennünket abban ahol tisztességes megélhetésű kálhatjuk s családunk jövőjét bük. Még akkor is, még abban ben is, ha a világ bálitélete férraza törekvésünket, a rágalmá mártott nyelve kicsinylőleg nyilatkozatát: megnyugvást a lelkiismeretünk tisztaságában, mindannyiszor vissza pattan a dás, rágalom nyilvesszője s — mint nem, — éppen azt sebes ki elég vakmerő volt azt elle nyítani.

Tapasztaljuk, hogy a becsü kást, kötelességet buzgalommal sal, szorgalommal teljesíteni aki a hamis keresettől elfordul, é igyekeznek sárral dobálni, akik ról egy elpalástolhatatlan érzés gárzik le s akiknek a zsebébe ségtelen uton összeharcsóit p

A „DEBRECZEN” TÁRS
A porból fölfelé
— Elbeszélés. —
Irla: **Maderspach Fagyasz** E (Folytatás.)

S valóban! Ahányszor csak látta Kádas ur szeretetreméltó, ke ját, mindig úgy érezte, hogy szer csak jóindulat, hanem a szeretet m gárzik feje. S nem családott Ká csupán szánalomból fogadta háza gyermekeit, mind melegebb és m konszenzvet kezdett érezni ama fi nemcsak egy percig sem feledkez ról, hogy mivel tartozik jötevőjének jének, hanem a mellett igyekezett a kötelességeken kívül is mindenféle segédkezni s mindezen kívül még lommal tanult, hogy a második és osztályt egy év alatt végezte, s a n talyból pedig már éppen kitünő bi hozott baba.

Kádas ur rokonszenvének s jóindulatának tehát volt alapja, s is inkább, mert András nemcsak a kat igyekezett szorgalmasan tanulni illedelmes, urias magaviseletet is t sajátítani s sikerült is neki annyir daséknál három évi tartózkodás u 16 évet betöltötte: nemcsak a ne nás-umi osztályt kitünően végzett d egyszersmid olyan fia volt, aki ma szemben legillendőbbben tudta viseln az alkalmat megragadva, mindenfé művelte magát annyira, hogy min kedves fiának tartotta. S ha ho hogy mindehez még nem csak sz